

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΥΕ-13	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.aegean.gr/modules/auth/courses.php?fc=83		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση αυτού του μαθήματος ο φοιτητής /φοιτήτρια θα πρέπει:</p>

- να έχει κατανοήσει τους στόχους και τις μεθόδους της Φεμινιστικής Γλωσσολογίας και της ανάλυσης του έμφυλου λόγου,
- να μπορεί να εντοπίζει και να αναλύει τον γλωσσικό σεξισμό,
- να μπορεί να συλλέγει, να αναλύει και να συγκρίνει δεδομένα από ελληνικά διοικητικά έγγραφα και κείμενα μαζικής κουλτούρας ως προς την έμφυλη διάστασή τους,
- να μπορεί να συμμετέχει στην εκπόνηση και παρουσίαση μιας (ομαδικής) εργασίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

*Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*

*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

.....
Άλλες...
.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις - Λήψη αποφάσεων - Αυτόνομη εργασία - Ομαδική εργασία - Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον - Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα - Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου - Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αυτό εντάσσεται στον «Κύκλο Διεπιστημονικών Μαθημάτων σε θέματα Φύλου και Ισότητας» του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Στόχος του είναι η εισαγωγή στη μελέτη της σχέσης μεταξύ φύλου και γλωσσικής χρήσης, στο ευρύτερο πλαίσιο της σχέσης γλώσσας και κοινωνικής ζωής. Μετά την παρουσίαση της έννοιας του (κοινωνικού vs. βιολογικού) φύλου καθώς και των βασικών εννοιών της γλωσσικής επιστήμης, διερευνώνται οι διαφοροποιήσεις που παρατηρούνται στη γλώσσα (προφορά, γραμματική, συνομιλία) μεταξύ ανδρών και γυναικών. Στο πλαίσιο της Φεμινιστικής Γλωσσολογίας, συζητείται το φαινόμενο του σεξισμού στη γλώσσα και η γλωσσική κατασκευή της ανισότητας εις βάρος των γυναικών. Επίσης, παρουσιάζονται δύο βασικά ρεύματα της μεταφεμινιστικής γλωσσολογίας, αυτά της «κυριαρχίας» [dominance] και της «διαφοράς» [difference].

Λέξεις κλειδιά: γλώσσα, γένος, φύλο, κοινωνία, κοινωνιογλωσσολογία, γλωσσικός σχετικισμός, γλωσσικός σεξισμός, ανάλυση λόγου

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Ναι	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	1,56 ECTS
	Μελέτη	1,32 ECTS
	Εκπόνηση / Παρουσίαση μελέτης (project)	2 ECTS
	Εξετάσεις	0,12 ECTS
	Σύνολο Μαθήματος	5 ECTS
	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Μέθοδοι αξιολόγησης: - Εκπόνηση / Παρουσίαση μελέτης (project) - Εξετάσεις (Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων)

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση

Γεωργαλίδου, Μ. 2009. "Η γλωσσική κατασκευή του φύλου κατά τη διάρκεια δραστηριοτήτων παιδικού παιχνιδιού". Πρακτικά του 8th *International Conference on Greek Linguistics*, Ioannina, 30-2 September 2007, 714-727. Αναρτημένο στην ιστοσελίδα: http://www.linguist-uoi.gr/cd_web/

Γεωργαλίδου, Μ. & Λαμπροπούλου Σ. 2016. Γραμματικό γένος και γλωσσικός σεξισμός στα έγγραφα της Ελληνικής δημόσιας διοίκησης. *Γλωσσολογία* 24: 23-43.
<http://glossologia.phil.uoa.gr/sites/default/files/2.Georgalidou&Lampropoulou.pdf>

Λαμπροπούλου Σοφία. 2014. «Κοινωνικό φύλο: μέθοδοι και προσεγγίσεις». Στο Μαριάνθη Γεωργαλίδου, Μαρία Σηφιανού & Βίλλυ Τσάκωνα (επίμ.). 2014. *Ανάλυση Λόγου: Θεωρία και Εφαρμογές*. Αθήνα: Εκδόσεις Νήσος.

Παυλίδου, Θ.-Σ. 2002. *Γλώσσα- Γένος- Φύλο*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.

Ξενόγλωσση

Antaki, Charles & Widdicombe, Sue. 1998. Identity as an Achievement and as a Tool. Στο Charles Antaki & Sue Widdicombe (επιμ.), *Identities in Talk*. London: Sage, 1-14.

Benwell, Bethan. M. & Stokoe, Elizabeth. 2006. *Discourse and Identity*. Edinburgh: Edinburgh University Press.

Bergvall, Victoria. 1996. Constructing and enacting gender through discourse: negotiating multiple roles as female engineering students. Στο Victoria Bergvall, Janet M. Bing, & Alice Freed, (επιμ.), *Rethinking Language and Gender Research: Theory and Practice*. London: Longman, 173-201.

Bergvall, Victoria, Bing, Janet M. & Freed, Alice. 1996. The Question of Questions: Beyond Binary Thinking. Στο Victoria Bergvall, Janet M. Bing, & Alice Freed, (επιμ.), *Rethinking Language and Gender Research: Theory and Practice*. London: Longman, 1-30.

Bucholtz, Mary. 1999. 'Why be normal? Language and identity practices in a community of nerd girls'. *Language in Society*, 28, 203-223.

Cameron, Deborah. 1992. Review of Tannen 1991. *Feminism and Psychology*. 2-3: 465-89.

Cameron, Deborah. 1998. 'Is there any ketchup, Vera?' Gender, power and pragmatics. *Discourse & Society* 9(4): 437-55

Cameron, Deborah. 1995. Rethinking Language and Gender Studies: Some Issues for the 90s. Στο Sarah Mills (επιμ.), *Language and Gender: Interdisciplinary Perspectives*. London: Longman, 31-44.

Cameron, Deborah. 1996. The Language-Gender Interface: Challenging Co-optation. Στο Victoria Bergvall, Janet M. Bing, & Alice Freed, (επιμ.), *Rethinking Language and Gender Research: Theory and Practice*. London: Longman, 31-53.

Cameron, Deborah & Coates, Jennifer. 1985. Some problems in the sociolinguistic explanation of sex differences, *Language and Communication* 5.3: 143-51.

Coates, Jennifer. 1996. *Women Talk: Conversation between Women Friends*. Oxford: Blackwell.

Coates, Jennifer. 2004. *Women, Men and Language*, 3^η έκδοση. London: Longman.

Eckert, Penelope. 1989. *Jocks and Burnouts: Social Categories and Identity in the High school*. New York: Teachers College Press.

Eckert, Penelope. 1999. *Variation as Social Practice*. Oxford: Blackwell

Eckert, Penelope & McConnell-Ginet, Sally. 1992. Think Practically and Look Locally: Language and Gender as Community-Based Practice. *Annual Review of Anthropology*, 21, 461- 490.

Eckert, Penelope & McConnell-Ginet, Sally. 1999. New generalizations and explanations in language and gender research. *Language in Society*, 28, 185-201.

Eckert, Penelope and McConnell-Ginet, Sally. 2003. *Language and Gender*. Cambridge: Cambridge University Press.

Fairclough, Norman, L. 2001. *Language and Power*, 2^η έκδοση. London: Longman.

Fairclough, Norman, L. 2003. *Analysing Discourse. Textual Analysis for Social Research*. London: Routledge.

Fishman, Pamela. 1983. Interaction: the work women do. Στο Barrie Thorne, Cheri Kramarae & Nancy Henley (επιμ.), *Language, Gender and Society*. Rowley, MA: Newbury House, 89-101.

Freed, Alice. 2008. Epilogue: reflections on language and gender research. Στο Janet Holmes & Miriam Meyerhoff (επιμ.), *The Handbook of Language and Gender*. Oxford: Blackwell.

Gumperz, John (επιμ.) 1982. *Language and Social Identity*. Cambridge: Cambridge University Press.

Holmes, Janet. 1995. *Women, Men and Politeness*. London: Longman

Holmes, Janet & Schnurr, Stephanie. 2006. 'Doing femininity' at work: more than just relational practice. *Journal of Sociolinguistics*, 10: 31-51.

Labov, William. 1966. *The Social Stratification of English in New York City*. Washington DC: Center for Applied Linguistics.

Labov, William. 1972. *Language in the Inner City*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.

Lakoff, Robin. 1975. *Language and Woman's Place*. New York: Harper & Row

Lampropoulou, Sofia. 2012. *Direct Speech, Self-Presentation and Communities of Practice*. London: Continuum.

Litosseliti, Lia & Sunderland, Jane 2002. Gender identity and discourse analysis: theoretical and empirical considerations. Στο Lia Litosseliti & Jane Sunderland (επιμ.), *Gender Identity and Discourse Analysis*. Amsterdam: John Benjamins, 1-39.

Pujolar, Joan. 2001. *Gender, Heteroglossia, and Power: A Sociolinguistic Study of Youth Culture*. Berlin: Mouton de Gruyter.

Sarbin, Theodore R. and Kitsuse, John I. 1994. A prologue to *Constructing the Social*. In Theodore R. Sarbin and John I. Kitsuse (eds.), *Constructing the Social*. London: Sage, 1-17.

Spender, Dale. 1985. *Man Made Language*. London: Routledge & Kegan Paul. 2^η έκδοση.

Sunderland, Jane. 2004. *Gendered Discourses*. New York: Palgrave Macmillan.

Sunderland, Jane. 2011. *Language, Gender and Children's Fiction*. London: Continuum.

Talbot, Mary. 2012. *Language and Gender*, 2^η έκδοση. Cambridge: Polity press.

Tannen, Deborah. 1986. *That's Not What I Meant*. New York: Dent.

Tannen, Deborah. 1990. *You Just Don't Understand*. London: Virago.

Tannen, Deborah. 1995. *Talking from 9 to 5*. London: Virago.

Tannen, Deborah. 2003. Gender and family interaction. Στο Janet Holmes & Miriam Meyerhoff (επιμ.), *The Handbook of Language and Gender*. Oxford: Blackwell, 179-201.

Trudgill, Peter. 1972. Sex, covert prestige and linguistic change in the urban British English of Norwich. *Language and Society* 1: 179-95.

Trudgill, Peter. 1974. *The Social Differentiation of English in Norwich*. Cambridge: Cambridge University Press.

Trudgill, Peter. 1975. *Accent dialect and the school*. London: Edward Arnold.

Wenger, E. 1998. *Communities of Practice: Learning, Meaning and Identity*. Cambridge: Cambridge University Press.

West, Candace. & Zimmerman, Don. H. 1983. Small Insults: A study of interruptions in cross-sex conversation between unacquainted persons. Στο Barrie, Thorne, Cherie, Kramarae & Nancy, Henley (επιμ.), *Language, Gender and Society*. Rowley, MA: Newbury House, 102-117.

Zimmermann, Don H., and Candace West. 1975. Sex Roles, Interruptions and Silences in Conversation. Στο Barrie, Thorne & Nancy, Henley (επιμ.), *Language and Sex: Difference and Dominance*. Rowley, MA: Newbury House, 105-29.